

Предлог мера за унапређење GHG инвентара за 2BUR и 3NC и наредни кораци

Мр Небојша Реџић
Национални регистар извора загађивања
Агенција за заштиту животне средине

Дијалог о климатским променама у Србији, 23. и 24. април 2019. године

www.sepa.gov.rs

Унапређивање квалитета инвентара гасова са ефектом стаклене баште је континуалан процес.

Постоје увек категорије у оквиру инвентара које се могу додатно унапређивати и то кроз:

1. Унапређивање обухвата и квалитета улазних података
2. Унапређивање инвентара кроз примену виших методолошких приступа
3. Успостављање система контроле података и прорачуна

Предлог мера за унапређење ГХГ инвентара за 2БУР и 3НЦ се заснива на:

1. Плану унапређења инвентара датим од стране ЦИТЕПА тима,
2. Препорукама експерата УНФЦЦЦ датим на радионици у јануару 2019. године.

Потребно је нагласити да се мере за унапређење дате од стране тима ЦИТЕПА заснивају на претпоставкама у складу са њиховим искуством, а не на реалним подацима и информацијама.

ЕНЕРГЕТИКА

Најважнији извори података у овој области су:

- ✓ Енергетски биланс Републике Србије
- ✓ Други подаци Завода за статистику
- ✓ Подаци о друмском саобраћају Министарства унутрашњих послова

ЕНЕРГЕТИКА

Основна примедба је недостатак улазних података за прорачун емисија за поједине године, а препорука је – Покушајте да пронађете недостајуће податке.

Наведена примедба се најчешће односи на сектор саобраћаја где за поједине категорије, као што је коришћење горива у пољопривреди, шумарству и рибарству, подаци нису доступни.

ИНДУСТРИЈА

Основна примедба је недостатак улазних података за прорачун емисија за поједине године, а препорука је – Покушајте да пронађете недостајуће податке.

Највећи део примедби везаних за индустрију је већ решен у претходном периоду и односи се на порекло улазних података.

Потребно је успоставити истраживање везано за Φ гасове, као и коришћење виших методолошких нивоа.

ОТПАД

Основна примедба је порекло односно постојање појединих улазних података.

Чињеница је да су улазни подаци за период 1990 – 2007 за комунални и индустријски отпад процењени јер до тада није било података комплетних за целу Србију, прикупљених на исти начин и сл.

ЈКП имају обавезу да мере количине сакупљеног комуналног отпада и одређују његов састав.

У енергетском билансу не постоји коришћење отпада у енергетске сврхе, иако га цементаре користе, а СЕПА поседује те податке.

КОРИШЋЕЊЕ ЗЕМЉИШТА И ШУМАРСТВО

Примедбе се односе на улазне податке о шумама и то врстама шума, власничкој структури, недостатак националних података и сл.

Основна примедба је коришћење података применом Corine Land Cover методологије у области коришћењу земљишта.

Прорачун промене залиха угљеника и залихе биомасе код различитих вишегодишњих засада и других биљних врста.

ПОЉОПРИВРЕДА

Примедбе се односе на улазне податке о броју и врстама гајених животиња.

Усаглашавање података везаних за пољопривредно земљиште – органско земљиште.

СИСТЕМ

Српски систем инвентара још увек није у потпуности на свом месту:

- нема прецизне идентификације дугорочних састављача инвентара;
- још нема формалне идентификације чланова координационе групе националног инвентара;
- нема још ефикасне координације између заинтересованих страна (статистички службеници, федерације, СЕПА, министарства, итд.).

Применити Tier 2 или Tier 3 методологију тамо где је могуће.

Одредити националне емисионе факторе као и податке о активностима.

МЕРЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ИНВЕНТАРА

ЕНЕРГЕТИКА

- ✓ Прелазак са Tier 1 на Tier 2 или 3 методологије IPCC за категорију 1A1a.
- ✓ Примена COPERT 5 методологије за друмски саобраћај као Tier 3 методологије за друмски саобраћај.
- ✓ Усклађивање података Енергетског биланса са другим подацима из области статистике – посебан осврт на податке до 2009 године, топлотне вредности горива, енергетску и не-енергетску употребу горива
- ✓ Урадити детаљан масени и енергетски биланс сушаре угља Вреоци.
- ✓ Прорачун националних емисионих фактора за најважнија горива.

МЕРЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ИНВЕНТАРА

ИНДУСТРИЈА

- ✓ Прелазак са Tier 1 на Tier 2 или 3 методологије IPCC за цементну индустрију и индустрију гвожђа и челика друге категорије где је то могуће.
- ✓ Инвентар Ф-гасова – пројекат у току.
- ✓ Употреба растварача – количине релевантних хемикалија садржаних у свим растварачима (царина / произвођачи)
- ✓ Употреба SF₆ гаса у електричној опреми – блиска сарадња са представницима ЕМС-а

МЕРЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ИНВЕНТАРА

ОТПАД

- ✓ Подизање капацитета локалних самоуправа о подацима везаним за управљање комуналним отпадом.
- ✓ Унапређење евиденције везане за спаљивање отпада.

МЕРЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ИНВЕНТАРА

КОРИШЋЕЊЕ ЗЕМЉИШТА И ШУМАРСТВО

- ✓ LULUCF – иновирање целокупне методологије.
- ✓ Успостављање извештавања применом директиве 529/2013 – LULUCF уредба и нове Уредбе 2018/841.
- ✓ Шумарство – површине шума, количине огревног дрвета, прираст шума, промена начина коришћења шума

МЕРЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ИНВЕНТАРА

ПОЉОПРИВРЕДА

- ✓ Контрола података о броју и врстама животиња.
- ✓ Успостављање извештавања применом директиве 529/2013 – LULUCF уредба и нове Уредбе 2018/841.

МЕРЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ИНВЕНТАРА

СИСТЕМ

- ✓ Идентификација дугорочних састављача инвентара – 3 сарадника у СЕПА.
- ✓ Успостављање координационе групе националног инвентара.
- ✓ Људски и финансијски захтеви – за нека истраживања су потребна значајнија финансијска средства.

ХВАЛА НА ПАЖЊИ!